

מילחמת שימרון בברק

במדינה

(המשך מעמוד 29)

החליפה דברים עם עורך-הדין אמנון זיכרונ. ראשי מחנה-השלום הישראלי, הצמרת האינטלקטואלית של הגדה המערבית וכל עיתונאי-החוק החשובים בירושלים הצטור פפו בדירתה של רמונדה אלטאויל בני רמאללה, כדי לחגוג את שחרורה מן הכלא. אחרי מעצר שנמשך יותר מחמישה שבועות.

"הנמרה מרמאללה" השיחה קלחה בכמה שפות. האנשים שמחו להכיר איש את רעהו. ישראלים התיידדו עם פלסטינים, האוכל והמשקאות הוגשו בשפע, לפי מטב מסורת הכנסת-האורחים הערבית, החל ביונים צלויות וכלה בממתקים מיוזרחיים.

אך לא היתה זאת חגיגה סתם. בחוק, במרחקמה, עמדה מכונית של אנשי-ביטחון, ויושביה דיווחו באלחוט לממונים עליהם מי בא. גיפ של מישמר-הגבול שם אף הוא עיץ על המתרחש ממרחק דיסקרטי.

כי החאפלה בתדרה-האורחים של הבית הדו-קומתי היפה, המשקיף על הנוף המר-היב של השומרון, היתה גם הפגנה פוליטית. גולדמן, העיתונאים הזרים, האישים הישראליים והפלסטיניים — כולם רצו להביע בדרך זו את הודותם עם רמונדה הפעלתית, "הנמרה מרמאללה", מול היתכנות של שרות-הביטחון-הכללי.

דאמנית ופמיניסטית. רמונדה, ערביה לידת-עכו שהיתה אזרחית ישראלית, עברה לירדן, נישאה שם למנהל-הבנק דאוד אלטאויל ונכבשה בשנית על-ידי צה"ל במלחמת ששת-הימים. הושימה לפני שנתיים במעצר-בית באותה וילה, תוך ניתוק הטלפון שלה. השנה נעצרה ונגזר עליה מעצר מינהלי. תחילה טען השב"כ שהיא עסקה בפעילות חבלנית עוינת, אך במהרה תיקן את עצמו וטען רק שהיא עוסקת בהסתה והפרת הסדר הציבורי.

הפעילות האמיתית של רמונדה היא עיתונאית מובהקת. שמה נודע בעולם כור לו, לא מעט תודות להתנכלויות שילטות-נות-הביטחון הישראליים. היא משמשת כתובת לכל עיתונאי זר, המבקש לסקר את המתרחש בגדה המערבית ולהיפגש עם האישים והציבור שם.

כפעם האחרונה נעצרה באישון לילה, שעות מעטות אחרי שהועיקה את העיתון נאים הישראליים והזרים בעיקבות פרשת הטלת רימוני-הגאוז לתוך כיתות בית-הספר בבית-ג'אללה, היא שוחררה כאשר נאלצו השילטונות להודות בכוננות גילוייה.

בעת המעצר התערבו אישים בינלאומיים וישראליים למענה, ומישפחת טאויל — הכוללת כל בנה ואיבית בנוחיה של רמונדה היפה — הזמינה אותם לחגיגה. אחת מנאשי-השיחה בחגיגה, שנמשכה ארבע שעות: ספרה האוטוביוגרפי של רמונדה, שאותו היא כתבה בימי ישיבתה במעצר-בית, והמתאר את פעילותה כלאור מגינת פלסטינית וכאשה הדוגלת בשוויון המיני. הספר, שנכתב באנגלית, יופיע לראשונה דווקא במהדורתו העברית.

פשעים

מי שרך את יוסף?

אחרי מישפט ממושך וזכה הנאשם ושחרר ממעצרו — אך התעלומה נשארה בעינה

חאפז שוראפי עמד במסדרון בית-הדין מישפט, כולו רטוב משמפניה. צעיר אחר עמד מעליו ויצק על ראשו את שארית המשקה התוסס מתוך הבקבוק הירוק. חאפז לא ניסה כלל להתנגד — להיפך, הוא חייך במלוא פה וניכר בו שהוא מאושר ונירגש. מאישם נשלף בקבוק שמפניה נוסף וחאפז הגישו לפרקליט, מאיר זיו, שעמד והתבונן במחזה של הצד.

לחאפז שוראפי היתה סיבה טובה לעזוז: דקות אחדות קודם-לכן נקרא פסק-הדין במישפט. הוא זוכה מחוסר הוכחות, שוחרר מן המעצר שבו הוחזק במשך קרוב לשמונה חודשים. אילו הורשע היה צפוי לעונש של 35 שנות מאסר.

ידד עודה בטחנות. שוראפי נעצר בסוף חודש ספטמבר 1977 על-ידי חוקרי מישטרת יפו. ערב מעצרו גרם אלמוני הצתה בבית שכנו, עבד משראוי, ביפו.

מאוחר יותר השתתף ברק בפגישה שלא לפירסום עם עורכי מערב, שבה פירט יותר: "המלצות דו"ח שימרון חסרות כל ערך לגבי מישטרה-המישפט. הדו"ח של ועדת בוכנר (דו"ח מישטרת שפורסם שנים אחדות לפני דו"ח שימרון) היה רציני וחמור הרבה יותר מדו"ח ועדת שימרון". מלבד כל אלה החלו להופיע בעיתונים מאמרי-ביקורת של אישי-מישפט על דו"ח שימרון. המישפט-הפרופסור דויד ליבאי תקף בדבר את הדו"ח וטען כי הוא בלתי-מהימן. הפרופסור ח"כ אמנון רבינגשטיין, שהיה ראש החוג למישפטים באוניברסיטת תל-אביב לפני שנבחר לכנסת, תקף מעל במת הכנסת את העירפול שבדו"ח ורמז כי העירפול נועד להסוות את העובדה שאין מאחרי הדו"ח מאומה. השופט הראשי לי נוער, אהרון מלמד, טען כי מימצאי הדו"ח

שטות מדרגה ראשונה. עורכי-דין ואנשי-חוק מעידים כי מעולם לא הוטחו ביטויים כל-כך חריפים וגסים מצד עורכי-דין כלפי היועץ-המישפטי לממשלה. בעקבות הצהרותיו של שימרון, שהתפרסמו ברבים, התעוררה סערה במישטרה ה-מישפטית. היו שדרשו תגובה חריפה ביותר נגד שימרון, אולם היה זה דווקא ברק שביקש שלא להגיב, כדי לא ללבות את הסערה.

מיד לאחר שפורסם דו"ח שימרון, ולאחר שהתרגשנות הראשונה שככה, החלו מישפטים, אנשי מישטרה ואנשי מישטרה-הארץ צר לבדוק אותו באופן יסודי. אט אט החלה להתברר עובדה מעניינת: הדו"ח לא גילה משהו חדש, לא חשף דבר ואף לא הוסיף נתונים חדשים. והוא עשה כל זאת במילים יפות.

שרי-הפנים בורג ובעד-דו"ח שימרון עם משתיק-קול

בכל הנוגע לשטח בו הוא עוסק: "שטחיים, בלתי-מבוססים ועלולים ליצור תמונה מעוותת".

אולם המכה הגדולה ביותר ליוקרתו של שימרון הונחתה דווקא בבית-המישפט. בפני ועדת חוקה חוק מישפט של הכנסת טען שימרון, בהתייחס למיסמך 11 ראשי-המאפייה בארץ — שאגב, לא הופיע כלל בדו"ח שלו — כי "שלושה מהם הם גנרלים של המאפייה והיתר קולונילים". אלי טיסונה, אחד מהאנשים שהוזכרו ברשימת ה-11, הגיש תביעת-דיבה נגד שימרון. אפשר היה לצפות מאיש-ציבור, שעמד בראש ועדה ממלכתית, שיגן על אמר בפני חברי-כנסת. אולם שימרון חשש מכך. הוא ידע כי אם יתקיים דיון מישפטי, הוא יהיה חייב לגלות את מקור המיסמך, שאפילו ה-מישטרה מתייחסת אליו בלעג גלוי: ח"כ אהוד אולמרט, שימרון מצא פרשנות לי סעיף בחוק, ממנו אפשר להבין כאילו למי שמופיע בפני ועדת הכנסת יש חסינות כמו לחברי-כנסת, והתביעה בוטלה עוד לפני שנשמעה.

תמונה מעוותת

פחדנותו של שימרון גררה תגובה, דווקא ממי שאינו ידוע כחסיד היועץ-המישפטי לממשלה: שרי-המישפטים שמואל תמיר, הוא, כמו רבים אחרים, יודע כי משאת נפשו של עורך-הדין שימרון היא להתייחס כשופט בבית-המישפט לעליון. תמיר התבטא בכמה הזדמנויות בנוסח: "לא אתן לשימרון להיות שופט עליון". התבטאויות אלה הגיעו לאוזני שימרון, משום מה חשב שימרון כי מאחרי הצהרותיו של תמיר עומד הפרופסור ברק. אך זה אינו נכון. ברק מעולם לא שוחח עם תמיר בנושא זה. אולם עצם המחשבה הזו הביאה את שימרון לתקוף את ברק בחריפות ובגלוי.

אין ספק כי בכוננותו של שימרון להעביר את הדיון בדו"ח שלו לפסים אישיים ולנהל מלחמה ביועץ-המישפטי, רק כך הוא יוכל להטיט את הדיון מעיסוק רציני ושורשי בדו"ח עצמו. דיון כזה, אילו נערך על-ידי המוסדות המוסמכים, לא היה מחמיא כלל ועיקר לשימרון ולחברי הוועדה שלו.

לראשונים שמורלב לכך היו אנשי מישטרה בכירים. שהדו"ח הפנה כלפיהם אצבע מאשימה. מפכ"ל המישטרה, חיים תבורי, הורה מיד לקציניו שלא להגיב על הדו"ח ואם יילחצו אל הקיר עליהם לאמר רק את המישפט הבא: "המישטרה מאמצת את הדו"ח ותפעל על פי מסקנותיו". אולם אנשי-מישטרה בכירים ידעו את האמת: הרבה מהמלצות הדו"ח ביחס למישטרה נל-קחו מתוך התסקיר אותו הגישה המישטרה עצמה לוועדת שימרון, אם כי הוועדה לא טרחה להזכיר זאת בדו"ח שלה, ופירסמה המלצות אלה כאילו היו מאמציה בלבד.

ואמנם, המישטרה מיהרה ליישם את המלצות של עצמה. הצוות המיוחד שהקימה המישטרה ליישום המלצות ועדת שימרון, שכלל את הניצבים חיים אבינועם, אהרון שלוש ודויד קראוס, הגיע למסקנה כי ל-המלצות הפרטיות של שימרון, אלה שלא היו כלולות במיסמך המישטרת, שהגיש לוועדה, אין כל ערך. הגדיר זאת אחד ה-קצינים: "הן לא שוות את הנייר עליו נכתבו".

שימרון על

דיברי ברק:

"אלה הן שטויות!"

ברק על

דו"ח שימרון:

"לא שווה כלום"

תמיר על

שימרון: לא

יהיה שופט עליון!"

היועץ-המישפטי ברק יריות

בשלושה החודשים האחרונים, מאז פורסם דו"ח ועדת שימרון, נורו יריות "בות במלחמה בין יושבראש הוועדה, עורך-הדין ארווין שימרון, לבין אישים שונים, שהבולט ביניהם הוא היועץ-המישפטי לממשלה, הפרופסור אהרון ברק. אולם יריות נורו מכלי-יגשק מצוידיים במשתיק-ידי.

בשבע שבועות שערך חרג עורך-הדין ימרון לכללי המישחק וירה מכל התוחמים שעמדו רשותו, כשהוא מנהל התקפה חסרת-סרסן על היועץ-המישפטי לממשלה, שימרון, אשר טען כי אין כל סימנים שאכן ננקטו יעדים ממשיים לביצוע מסקנות הדו"ח שלו. הסביר מדוע לדעתו אין ברק מטפל נדיבית זה: "אני מבין שהיועץ-המישפטי רוד לאחרונה בנסיעות לחוק-לארץ". הוא מז בכך לנסיעותיו של ברק עם בנין, וואשינגטון ולמצריים. ועוד הוסיף שימרון: "היועץ-המישפטי לממשלה טען כי צדת השרים לאכיפת החוק היא פוליטי אציה של המלחמה בפשיעה. זו לדעת, 32